

WEG MET OPVOEDFABELTJES

Als je een kind krijgt, doemen er spontaan hele hordes experts op om je alles te vertellen over hoe je je baby moet verzorgen én dresser. Daar zit je als jonge ouder niet noodzakelijk op te wachten. Erger nog: de goedbedoelde adviezen van tantes, vriendinnen en oma zijn vaak nergens op gebaseerd. Het zijn schitterende voorbeelden van beïnvloeding via mondelinge overlevering. Verder gaat hun nut meestal niet. De Nederlandse professor wetenschapscommunicatie (en BN'er) Ionica Smeets maakte het allemaal mee toen ze zelf moeder werd, en zoals dat hoort voor een wetenschapper vroeg ze zich af waar al die bakerpraatjes op steunden. Dat bleek flink tegen te vallen, en meteen was het idee

geboren om een reeks opvoedfabels met een boek te counteren. Zoals je zou verwachten van een prof wetenschapscommunicatie is het een vlot geschreven boek geworden, onderverdeeld in hapklare hoofdstukjes. Zo komen we onder andere te weten of een baby echt ziek wordt als hij tandjes krijgt, of het goed is voor kinderen om zich af en toe stierlijk te vervelen en of het zin heeft om te kiezen voor een school met hoge scores op de vergelijkende cito-toets. Smeets werpt zich zelf niet op als specialist, maar vertelt zonder schroom over haar omgang met opvoedkundige vraagstukken. Leuk om in huis te hebben, vooral als je als ouder soms onzeker voelt. *M.S.*

Zoete kinderen eten geen suiker
Ionica Smeets
Uitg. Nieuwezijds
€ 17,95

EVIDENCE BASED ONDERWIJS

Een nieuw handboek, een nieuw softwarepakket, nieuw curriculum of een revolutionaire leer methode: wanneer haal je die als school gretig binnen en wanneer wijs je ze beter resoluut af? Daniel T. Willingham, professor psychologie aan de University of Virginia, breekt in dit boek een lans voor wetenschappelijk bewijs als maatstaf. Zelf doet hij onderzoek naar de toepassing van cognitieve psychologie bij educatie. Pedro De Bruyckere, pedagoog en onderzoeker aan de Arteveldehogeschool in Gent, vertaalde en bewerkte het boek naar de Vlaamse context. Op een vlot leesbare manier nemen de twee je mee in de zoektocht naar 'ware wetenschap'. Eerst geven ze inzicht in waarom we ons zo snel laten overtuigen door slechte wetenschap. Daar zijn een massa redenen voor. We geloven veel sneller vertrouwde ideeën, zeker als aantrekkelijke mensen die verkondigen. We zoeken naar bevestiging voor wat we al denken en negeren bewijs dat dat tegensprekt. De pleitbezorgers van nieuwe ideeën kan je makkelijker doorlichten als je weet dat ze gebruikmaken van pseudowetenschap of romantische ideeën. Wie wil overtuigen, beweert vaak ten onrechte dat z'n idee wetenschappelijk bewezen is, gebruikt wetenschappelijk jargon of beeldmateriaal en laat zogenaamde experts opdraven. Een andere strategie die goed werkt, is de nadruk leggen op het natuurlijke van de nieuwe methode. Want alles wat natuurlijk is, zou beter zijn.

Met de 'shortcutmethode' van Willingham zou je de ongefundeerde ideeën moeten kunnen doorzien. Willingham raadt aan het betoog te 'strippen'. Ontdoe het van emoties, getuigenissen en zaken die niet te begrijpen vallen. Vervolgens moet je het 'flippen', of omkeren. Kijk naar het misluktingspercentage (als 85% van de leerlingen dankzij de methode op goed niveau gaat lezen, dan leest nog steeds 15% onder niveau) en ga na wat er gebeurt als je niets doet. Dit boek is een toegankelijke eye-opener over wetenschap en het onderwijs, met handige lijstjes en tips die je kan gebruiken als er weer eens iemand met een 'revolutionaire' onderwijsmethode op de proppen komt. *L.G.*

Wat we kinderen echt kunnen leren
Daniel T. Willingham
Uitg. Lannoo Campus
€ 24,99

ALS LEVEN GEEN OPTIE MEER IS

Willeke Stadtman is al jaren verbonden aan de Levensin-dekliniek in Nederland, en weet als geen ander dat het vaak veel moeilijker is om euthanasie te krijgen dan mensen denken. In haar boek lijst ze 15 veel voorkomende misverstanden op. Rode draad is dat mensen vaak geen idee hebben van de procedure waaraan artsen zich moeten houden om een vraag naar euthanasie te kunnen honoreren. In die zin is het soms een vrij technisch verhaal, maar Stadtman geeft ook praktisch advies over hoe je hartverscheurende taferele in je eigen omgeving kunt helpen te voorkomen. Voorbeelden uit de dagelijkse praktijk illustreren hoe wanhopig mensen naar de dood kunnen verlangen. Dat zijn lang niet alleen mensen met een terminale ziekte. Daarnaast gaat Stadtman in op de historie van de euthanasiewetgeving in Nederland, die onder meer het pad effende voor soortgelijke wetten in België. Een helder verhaal zonder vals sentiment, zeer de moeite waard voor artsen én leken. *M.S.*

Slotakkoord
Willeke Stadtman
Just Publishers
256 pag
€ 18,95

SHOCKTHERAPIE

Onze hersenen zijn als een meterkast: ze sturen de hele tijd elektrische signalen in het rond, zodat we kunnen bewegen, praten, denken ... Loopt het mis, dan kan stroom van buitenaf ons helpen. Over de nieuwste ontwikkelingen in neurostimulatie gaat dit boek van Bart Lutters. Lutters rondt momenteel zijn artsenopleiding af en doet onder meer onderzoek naar epilepsie. Het schrijven ligt hem bijzonder goed. Elk hoofdstukje begint met een verhaal van een patiënt, waardoor je als lezer meteen meeleeft. Lutters geeft een inzicht in de behandeling van onder meer epilepsie (een elektrodenmatje geeft voor een operatie aan waar het probleem zit), depressie (elektroconvulsie therapie helpt zes op de tien uitbehandelde patiënten), Gilles de la Tourette (elektroden in het brein stimuleren hersengebieden), een hersentumor (wakkere operaties voorkomen dat cruciale hersenfuncties worden uitgeschakeld), chronische pijn (ruggenmergstimulatie) en verlamming (elektrische signalen uit het brein sturen een computer of prothese aan). Op een erg toegankelijke manier presenteert hij de geschiedenis van elke behandeling, legt uit hoe die momenteel wordt toegepast en wat de toekomst kan brengen. De vele mooie tekeningen maken het verhaal nog helderder. Lutters ziet een rooskleurige toekomst voor elektrische therapie. Tegelijk schroomt hij niet om het ook over de risico's te hebben. En om te benadrukken dat we eigenlijk nog niks weten. Elektrische therapie helpt, maar we weten niet waarom. De toekomst moet meer kennis brengen, zodat de therapie meer wordt dan schieten met hagel en hopen dat het goed uitdraait. *L.G.*

Vonken in de meterkast
Bart Lutters
Uitg. Lucht
€ 19,95

INZICHT

In Eos Psyche&Brein nummer 1
(2 februari 2017)

IS ALZHEIMER BESMETTELIJK?

Een toevallige vondst alarmeert de wetenschap. De beta-amyloïde eiwitten die zo kenmerkend zijn voor de ziekte van Alzheimer kunnen van mens tot mens overdraagbaar zijn.

ZORGEN VOOR MANTELZORGERS

Ruim drie miljoen Nederlanders en Belgen nemen de zorg voor een hulpbehoevende naaste op zich. Hun eigen gezondheid lijdt onder die mantelzorg. De juiste maatregelen kunnen helpen.

GEKWEECT BREIN

Onderzoekers zijn erin geslaagd uit menselijke cellen minibreintjes te kweken. Die kunnen de neurowetenschap een boost geven, want ze kunnen worden gebruikt voor experimenten waarvoor proefdieren niet geschikt zijn.

HET PERFECTE PRODUCT

Apparaten moeten goed en makkelijk werken en we willen er blij van worden. Om het perfecte product te ontwerpen, is een nieuwe tak van de psychologie ontstaan: de *engineering psychology*.

HOE WIJ KINDEREN ZIEN

Word je geboren als een minivolwas-sene of met een tabula rasa? Ons beeld van kinderen is cultureel en historisch bepaald. *Eos Psyche&Brein* spreekt met ontwikkelingspsycholoog Willem Koops over opvoeding en ontwikkeling in historisch perspectief.

Inhoud onder voorbehoud